

OBSAH

Úvod	5
1. Děti a mládež v současné společnosti a jejich výchova	7
1.1 Teorie výchovy jako věda	7
1.2 Koncepce státní politiky pro oblast dětí a mládeže	13
2. Cíle výchovy v jednotlivých složkách na počátku 21. století	35
2.1 Pojetí cílů výchovy	35
2.2 Výchova rozumová a názoru na svět	40
2.3 Výchova mravní	45
2.4 Výchova pracovní a technická	58
2.5 Výchova estetická a umělecká	63
2.6 Výchova tělesná, ke zdraví a zdravému životnímu stylu	66
3. Osobnostně-sociální rozvoj jedince v podmínkách školy	79
3.1 Výchova ve vyučování	82
3.2 Výchovné úkoly třídního učitele	87
3.3 Výchovný poradce a jeho činnost	91
3.4 Školní metodik prevence a jeho činnost	92
3.5 Výchovné aktivity školní družiny a školního klubu	93
3.6 Výchova v domovech mládeže	95
4. Výchova v rodině	99
4.1 Rodina a její funkce	99
4.2 Cíle a proces rodinné výchovy	106
4.3 Vybrané problémy výchovy v rodině	113
5. Náhradní výchovná péče (ústavní, ochranná výchova), preventivně výchovná péče a reedukace	117
5.1 Diagnostické ústavy	121
5.2 Dětské domovy a dětské domovy se školou	122
5.3 Výchovné ústavy	123
5.4 Preventivně výchovná péče	123
5.5 Reedukace (převýchova) a její realizace	125

6. Výchova ve volném čase	133
6.1 Výchova ve střediscích pro volný čas dětí a mládeže, v ZUŠ a jazykových školách	145
6.2 Výchova v organizacích dětí a mládeže a v organizacích pracujících s dětmi a mládeží	149
6.3 Animace a streetwork jako nové formy výchovné práce	154
6.4 Výchovné funkce hromadných sdělovacích prostředků	156
7. Kázeň jako prostředek a cíl výchovy	163
7.1 Školní kázeň a metody formování ukázněnosti	163
7.2 Školní kázeň a autorita učitele	167
7.3 Školní řád jako norma kázně	168
7.4 Kázeňské metody a prostředky	175
8. Sociálně patologické jevy dětí a mládeže a jejich prevence	183
8.1 Sociálně patologické jevy u dětí a mládeže	183
8.2 Prevence sociálně patologických jevů dětí a mládeže	186
8.3 Strategie prevence sociálně patologických jevů	193
9. Šikana ve škole	203
9.1 Šikana, mobbing a bossing	203
9.2 Školní šikana a její stádia	205
9.3 Příčina, projevy a příznaky šikany	207
9.4 Klíčoví aktéři šikany	211
9.5 Současný stav šikanování na našich školách	212
9.6 Řešení šikany	214
10. Další sociálně patologické jevy dětí a mládeže a jejich prevence	219
10.1 Záškoláctví a jeho řešení	219
10.2 Toxikománie dětí a mládeže a jejich prevence	222
10.3 Patologické hráčství (gamblerství)	226
10.4 Delikvence (kriminalita) dětí a mládeže	228
11. Literatura	239
11.1 Právní normy	247